

**รายงานผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา
ระดับภาค ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)
นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

**เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ HOPE'S² Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)**

**โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ**

รายงานผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ระดับภาค
ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการดำเนินงานพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ระดับภาค ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ รายละเอียดประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๕ ส่วน คือ ๑.ความเป็นมาของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ๒.หลักการ ทฤษฎี แนวคิดการพัฒนา ๓.ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ๔.ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และ ๕.การเผยแพร่ผลงาน, การศึกษาดูงานของโรงเรียนเครือข่าย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานเล่มนี้ จะอำนวยความสะดวกต่อการพิจารณาของ คณะกรรมการประเมิน ในการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลในครั้งนี้

โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
องค์ประกอบที่ ๑ ด้านความเป็นมาของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	๑
๑.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๑
๑.๒ ผลการวิเคราะห์ SWOT	๒
๑.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนา	๓
๑.๔ วัตถุประสงค์เป้าหมายการพัฒนา	๗
๑.๕ ขอบเขตการดำเนินงาน	๗
๑.๖ กิจกรรมดำเนินงาน	๘
๑.๗ ระยะเวลาดำเนินงาน	๙
๑.๘ งบประมาณ	๙
๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการพัฒนา	๑๐
องค์ประกอบที่ ๒ ด้านหลักการ ทฤษฎี แนวคิดการพัฒนา	๑๑
องค์ประกอบที่ ๓ ด้านผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๑๕
๓.๑ ผลการดำเนินงานด้วยกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทาง	๑๕
๓.๑.๑ การออกแบบแนวทางการพัฒนา	๑๕
๓.๑.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา	๑๕
๓.๑.๓ การนำไปใช้	๑๖
๓.๑.๔ การประเมินและการปรับปรุง	๑๙
๓.๒ ผลการดำเนินงานด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามรูปแบบหรือแนวทาง	๑๙
๓.๒.๑ ด้านสถานศึกษา	๑๙
(ข้อมูลสถานศึกษา การดำเนินงาน การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และการยอมรับ)	
๓.๒.๒ ด้านครูผู้สอน	๒๔
(การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล)	
๓.๒.๓ ด้านผู้เรียน	๒๔
(คุณลักษณะของผู้เรียน ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑)	
องค์ประกอบที่ ๔ ด้านปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ	๒๘
องค์ประกอบที่ ๕ การเผยแพร่ผลงาน, การศึกษาดูงานของโรงเรียนเครือข่าย	๒๙
ภาคผนวก	

องค์ประกอบที่ ๑ ความเป็นมาของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายคือ พัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ (การศึกษานอก โรงเรียน ๒๕๕๑ : ๓) เพื่อให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุขเจริญก้าวหน้าทันโลก ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา การศึกษาที่ยอมรับกันว่าเป็นการสร้างความรู้ ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของคน ได้แก่ การศึกษาทางเลือกซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นทางเลือกสำคัญ ซึ่งหมายถึง การศึกษาที่เน้นการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียน และพัฒนาชุมชนไปพร้อมกันเป็นทางเลือกในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ครอบครัว องค์กร สังคมอื่นที่ไม่ใช่ การศึกษารูปแบบเดิม แต่เป็นการศึกษาที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางภายใต้ปรัชญาการเรียนรู้อย่างมีความสุข เข้าใจ ธรรมชาติ พัฒนาการและจิตวิทยาของเด็กรวมทั้งความอยากรู้ของผู้เรียน การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งให้โอกาสแก่ผู้เรียนทุกคนได้รับรู้ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาแต่ละคนให้ได้มากที่สุด ตามศักยภาพ ทั้งระดับสติปัญญา ความสามารถในการรับรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑: ๕) ทศวรรษในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเปลี่ยนจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ซึ่งโลกของนักเรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ (รุ่ง แก้วแดง ๒๕๔๔ : ๒๕-๓๐) เป็นการเรียนรู้จากความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร และค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นตนเอง ความยืดหยุ่น การจูงใจตนเองและความตระหนักในสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ความสามารถใช้ความรู้ อย่างสร้างสรรค์ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาพัฒนาผู้เรียน ในอนาคตให้มีทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคลเพื่อเผชิญกับอนาคต ด้วยภาพในทางบวก ที่มีทั้งความสำเร็จและมีความสุขจึงเป็นสิ่งท้าทายสำหรับสถานศึกษาในปัจจุบัน

จากการศึกษาของสภาการศึกษาไทย เรื่องการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑ พบว่า บริบทสำคัญในการออกแบบการศึกษาในปัจจุบัน คือ พลวัตจากการก้าวผ่านศตวรรษที่ ๒๐ เข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ที่คนในยุคนี้ต้องมีความพร้อมที่จะเผชิญความเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนผ่าน หากพลเมืองขาดความพร้อมก็จะทำให้ประเทศไม่สามารถเดินต่อไปได้ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยยังขาดความชัดเจนในการกำหนดเป้าประสงค์หลักของการศึกษา รวมทั้งกลไกการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ปฏิบัติได้จริง โดยการดำเนินการจะต้องเข้าใจบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วย นอกจากนี้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่างๆ ของโลก เช่น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การรวมกลุ่มของเอเชียตะวันออก รวมทั้งประเด็นภายในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำ วิกฤติ ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงทางครัวเรือน และยุทธศาสตร์ของประเทศ ได้ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนา การศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ผลการวิจัยดังกล่าวยังเสนอว่า ปรัชญาพื้นฐานที่เป็นรากฐานแห่งระบบการศึกษาไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ (Identity) จากพลเมืองไทยสู่การเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ปรับเปลี่ยนจุดเน้น (Reorientation) จากเน้นการสร้างคนเพื่อป้อนการเติบโตทางเศรษฐกิจสู่การเน้นการสร้างคนเติบโต เพื่อรองรับการปลดปล่อยศักยภาพของผู้คนในสังคม ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากเอาชนะธรรมชาติมาเป็นการอยู่ร่วมธรรมชาติ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมจากสังคมที่มุ่งมั่นแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่นมาเป็นการทำงานร่วมกัน

ในลักษณะเกื้อกูล แบ่งปัน และขับเคลื่อนประเทศไปสู่โลกที่หนึ่ง จากที่มุ่งสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่ให้ความสำคัญแต่มิติเศรษฐกิจมาเป็นการคำนึงถึงสังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะการสร้างเกียรติภูมิในความเป็นชาติ (Dignity of Nation) เพื่อให้คนไทยมีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของชาติไทยมีจิตสำนึกและตระหนักในคุณค่าความเป็นไทย ทุ่มเทกำลังกายใจเพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติ ทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นเป้าหมายประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพคนในศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากทักษะชีวิตเป็นความสามารถเชิงสังคมที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (เข้าใจใส่ใจวัยรุ่น : ออนไลน์)

จากเหตุผลดังกล่าว โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) จึงได้ออกแบบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) เกิดการเรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติ พัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดปลอดภัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๑.๒ ผลการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษา โดยใช้หลักการ SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพขององค์กร ณ ปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดด้อย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำไปวิเคราะห์และหาวิธีพัฒนาหรือแก้ไขกับปัญหาที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยสามารถแบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย ๆ ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร (Internal origin) และปัจจัยภายนอกองค์กร (External origin)

SWOT สามารถแบ่งออกเป็น ๔ ข้อได้ดังนี้

Strengths	คือ	จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบของเรา
Weaknesses	คือ	จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบของเรา
Opportunities	คือ	โอกาสที่จะสามารถดำเนินการได้
Threats	คือ	ความเสี่ยง, ภัยคุกคาม, ข้อจำกัด หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการดำเนินการขององค์กร

<p>จุดแข็ง (S)</p> <p>๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรักรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และมีความสามัคคี</p> <p>๓. มีบริบทพื้นที่ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้</p> <p>๔. รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน</p> <p>๕. ขอบเขตการทำงานมีความชัดเจน</p> <p>๖. ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็ง ให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี</p>	<p>จุดอ่อน (W)</p> <p>๑. งบประมาณในการบริหารจัดการมีอย่างจำกัด</p> <p>๒. เครื่องมือในการดำเนินงานแต่ละฐาน ไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม</p>
<p>โอกาส (O)</p> <p>๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการฝึกฝน และพัฒนาตนเองในด้านทักษะชีวิตและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอ</p> <p>๒. มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๓. นักเรียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และร่วมกันแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานหรือกิจกรรมอย่างเหมาะสม</p> <p>๔. ได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายเป็นอย่างดี</p>	<p>อุปสรรค (T)</p> <p>๑. ความต่อเนื่องของการดำเนินงานหรือกิจกรรม</p> <p>๒. นักเรียนแกนนำในแต่ละรุ่น จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จึงต้องฝึกฝนนักเรียนแกนนำรุ่นต่อไป</p>

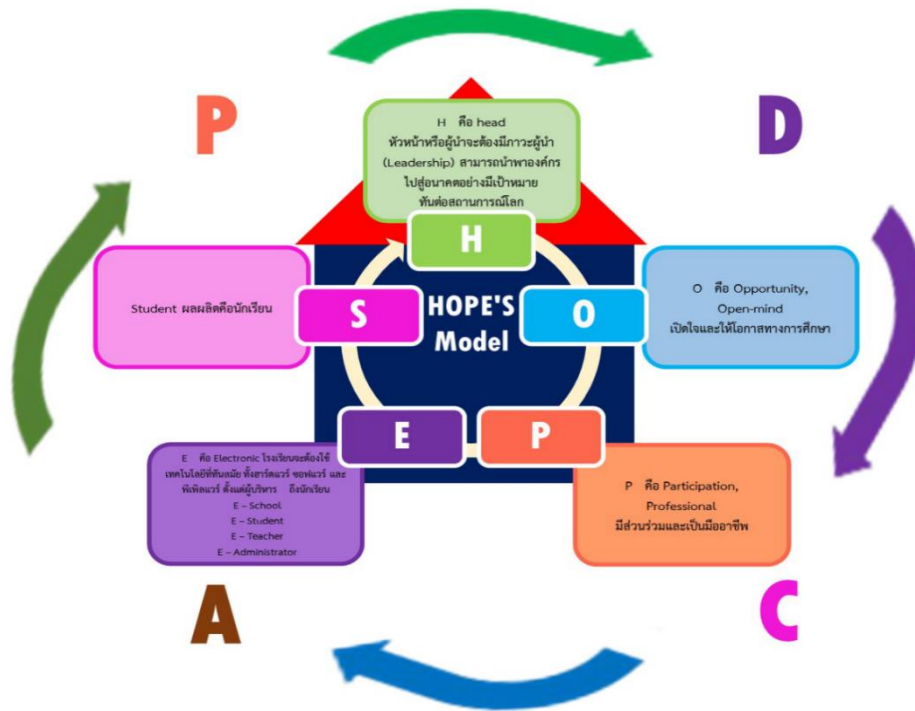
๑.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

สภาพปัญหา

จากการสังเกตนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) พบว่า การดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโดยส่วนใหญ่ มีการดำเนินชีวิตแบบสังคมชนบท ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความเป็นอยู่ โดยการพึ่งพาตนเองและดำเนินชีวิตอยู่อย่างพอเพียง เช่น การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน การเลี้ยงปลา การเลี้ยงวัว เป็นต้น ซึ่งการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนมีส่วนช่วยในการแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง แต่จากการสังเกตและสอบถามผู้ปกครองนักเรียนพบว่า นักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ขาดทักษะทางสังคม ขาดวินัยและความรับผิดชอบ ขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ดังนั้น โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) จึงได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของนักเรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model*

แนวทางการแก้ไขปัญหา

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ HOPE'S² Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) โดยใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* มีดังนี้

- H คือ Head, Hand หัวหน้าหรือผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำ (Leadership) สามารถ นำพาองค์กรไปสู่อนาคตอย่างมีเป้าหมาย ท้นต่อสถานการณ์โลก พาคิดพาทำ
- O คือ Opportunity, Open-mind เปิดใจและให้โอกาสทางการศึกษา
- P คือ Participation, Professional มีส่วนร่วมและเป็นมืออาชีพ
- E คือ Electronic, Ease โรงเรียนจะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และพีเพิลแวร์ ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู ถึงนักเรียน มีความสะดวกสบายไร้กังวล

E – School

E – Student

E – Teacher

E – Administrator และ

S คือ Student, Success ผลผลิตคือนักเรียน ที่ประสบผลสำเร็จ และ *HOPE'S²* (เลข ยกกำลัง ๒) คือ ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) มีการประชุม วางแผน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งฐานการเรียนรู้ออกเป็น ๖ ฐานการเรียนรู้ ดังนี้

ฐานที่ ๑ ไร่กรุงศรีรีไฟแนนซ์

ฐานที่ ๒ เก็บ ชั่ง รับ

ฐานที่ ๓ ปะอย่างไรให้ WOW

ฐานที่ ๔ ว้าว! สามเกลอเจอกัน

ฐานที่ ๕ ไข่มัจฉาพารวย

ฐานที่ ๖ หยดเพียงนิดพิชิตความมัน

๒. ครูผู้สอนคัดเลือกนักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ เพื่อเป็นแกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมในแต่ละฐานการเรียนรู้ ซึ่งมีหน้าที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ ของแต่ละฐานให้กับนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. ครูผู้สอน ถ่ายทอดความรู้ และทักษะ วิธีการถอดบทเรียนในแต่ละฐานการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

๔. นักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักการถอดบทเรียน ๓ หัวง ๒ เงื่อนไข สมดุล ๔ มิติ น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs มาใช้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ คือ

- ๓ หัวง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน
- ๒ เงื่อนไข ประกอบด้วย เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม
- สมดุล ๔ มิติ ประกอบด้วย เศรษฐกิจ สังแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ด้านที่ ๓ มีงานทำ มีอาชีพ
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย โดยนักเรียนแกนนำเลือกเป้าหมายที่สอดคล้องกับกิจกรรมประจำฐานการเรียนรู้ของตนเอง

๕. นักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ ร่วมกันดูแลฐานการเรียนรู้ของตน

๖. ครูประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้แบบสอบถาม ความพึงพอใจ การใช้แบบสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถามและถ่ายทอดความรู้ การสอบถามจากผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น

๑.๔ วัตถุประสงค์เป้าหมายการพัฒนา

๑. เพื่อศึกษาสภาพการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

๒. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

๓. เพื่อพัฒนานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้ด้านพัฒนาการทักษะชีวิต

๔. เพื่อเครือข่ายทางการศึกษาจะได้มีรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกัน

๑.๕ ขอบเขตการดำเนินงาน

การดำเนินงานหรือกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* มีขอบเขตการดำเนินงาน คือ

๑. ผู้บริหาร ครู บุคลากรโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ประชุมวางแผน ปรีกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ศึกษาข้อมูลพื้นที่และบริบทของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

๒. ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) แบ่งหน้าที่ครูผู้รับผิดชอบประจำฐานการเรียนรู้ และคัดเลือกนักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ เพื่อฝึกฝน ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ เข้ามาประยุกต์ใช้และส่งเสริมการมีอาชีพ มีงานทำของนักเรียน

๓. ครูประจำฐานการเรียนรู้จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนแกนนำตามฐานการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ ให้นักเรียนแกนนำได้นำความรู้ และทักษะที่จำเป็น ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่สนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

๔. นักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และกระบวนการต่าง ๆ ตลอดจนการดูแลฐานการเรียนรู้ของตนเอง ผ่านกิจกรรมประจำฐานการเรียนรู้ของตนเองให้กับนักเรียน และผู้ที่สนใจ โดยมีครูผู้รับผิดชอบฐานการเรียนรู้เป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก คอยแนะนำ สังเกตและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นต้น

๕. ครูประจำฐานการเรียนรู้ประเมินผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต พฤติกรรม การตอบคำถาม การลงมือปฏิบัติ การใช้แบบประเมินความพึงพอใจ และการสอบถามจากผู้ปกครอง นักเรียนในด้านการเรียนรู้ พัฒนาการด้านทักษะชีวิตที่นักเรียนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง สามารถเอาตัวรอดและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

๖. ครูประจำฐานการเรียนรู้รวบรวมข้อมูลจากการประเมินผล มาวิเคราะห์ หาข้อสรุป เพื่อนำข้อมูลไปใช้สำหรับประเมินผลการจัดการเรียนรู้ หาแนวทางแก้ไขและพัฒนาต่อไป

๑.๖ กิจกรรมดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
การเตรียม/วางแผน(P)		
๑.ประชุมครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย	พฤษภาคม ๒๕๖๖	ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์)
๒. ศึกษาบริบทพื้นที่โรงเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	พฤษภาคม ๒๕๖๖	คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์)
การดำเนินงานตามแผน (D)		
๑. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ประจำฐานการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ แบ่งเป็นฐานที่ ๑ ไร่กรุงศรีรีไฟแนนซ์	พฤษภาคม ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗	คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
<p>ฐานที่ ๒ เก็บ ชั่ง รับ</p> <p>ฐานที่ ๓ ปะอย่างไรให้ WOW</p> <p>ฐานที่ ๔ ว้าว! สามเกลอเจอกัน</p> <p>ฐานที่ ๕ ไข่มัจฉาพารวย</p> <p>ฐานที่ ๖ หยดเพียงนิดพิชิตความมัน</p> <p>การติดตาม/ตรวจสอบ (C)</p> <p>๑.นิเทศและติดตาม</p> <p>๒.ประเมินผลโครงการ</p> <p>การประเมิน/รายงานผล (A)</p> <p>๑. สร้างเครื่องมือการประเมินต่าง ๆ ตามเป้าหมาย</p> <p>๒. ประเมินผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย ตามเครื่องมือที่สร้าง</p> <p>๓. สรุปและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน</p>	<p>พฤษภาคม ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗</p> <p>มีนาคม ๒๕๖๗</p> <p>มีนาคม ๒๕๖๗</p> <p>มีนาคม ๒๕๖๗</p>	<p>ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์)</p> <p>ครูผู้รับผิดชอบประจำฐานการเรียนรู้</p> <p>ครูผู้รับผิดชอบประจำฐานการเรียนรู้</p>

๑.๗ ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ ถึง เดือนมีนาคม ๒๕๖๗

๑.๘ งบประมาณ

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน(บาท)
๑	ฐานที่ ๑ ไร่กรุงศรีรีไฟแนนซ์	๑,๐๐๐
๒	ฐานที่ ๒ เก็บ ชั่ง รับ	๑,๐๐๐
๓	ฐานที่ ๓ ปะอย่างไรให้ WOW	๑,๐๐๐
๔	ฐานที่ ๔ ว้าว! สามเกลอเจอกัน	๑,๐๐๐
๕	ฐานที่ ๕ ไข่มัจฉาพารวย	๑,๐๐๐
๖	ฐานที่ ๖ หยดเพียงนิดพิชิตความมัน	๑,๐๐๐
	รวมเงิน	๖,๐๐๐

๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการพัฒนา

๑. ได้พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

๒. ได้รู้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารครู และบุคลากร ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

๓. ได้เครือข่ายทางการศึกษา มีรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกัน

องค์ประกอบที่ ๒ หลักการ ทฤษฎี แนวคิดการพัฒนา

ในการศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ *HOPE'S² Model* ครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ดังมีสาระที่สำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้

แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบมีส่วนร่วมโดยการลงมือปฏิบัติจริง

๑. ความหมายของการลงมือปฏิบัติจริง

นักปรัชญาการศึกษา (จอร์นดิโวอี ๒๕๔๕) ได้ให้ความหมายของคำว่า การลงมือปฏิบัติ คือ เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำ ซึ่งผู้เรียนมีอิสรภาพและลงมือปฏิบัติตามความคิดของตน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์โดยตรงและใช้กระบวนการแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ในการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การลงมือปฏิบัติจริง คือ การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการศึกษาค้นคว้าโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา

๒. ขั้นตอนวิธีสอนแบบมีส่วนร่วมโดยลงมือปฏิบัติจริง

๑. ขั้นสร้างประสบการณ์

๑.๑ ครูจัดกิจกรรมทบทวนความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน เพื่อสร้างพื้นฐานประสบการณ์เดิมของนักเรียน

๑.๒ ครูแจ้งจุดประสงค์ในเนื้อหาที่จะเรียนให้นักเรียนทราบพร้อมกันทั้งชั้นเรียน

๒. ขั้นดำเนินการ

๒.๑ ครูอธิบายในด้านความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ

๒.๒ ครูมอบหมายงานที่ปฏิบัติให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล กำหนดหัวข้อการรายงาน หรือบันทึกผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

๓. ขั้นสรุป

๓.๑ ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมในการปฏิบัติงาน

๔. ขั้นประเมินผล

๔.๑ ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความสนใจ ความร่วมมือ ความเป็นระเบียบ การประหยัด การใช้การเก็บรักษาเครื่องมือ

๔.๒ ครูตรวจความเรียบร้อยของผลงาน เช่น คุณภาพของงาน ความริเริ่ม ความประณีตสวยงาม

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

๑. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้ความเชื่อพื้นฐาน ๒ ประการ คือ

๑) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์

๒) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยใช้เทคนิคหรือกิจกรรมต่างๆ

๓. เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป

๔. ผู้สอนมีบทบาทอำนวยความสะดวกและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning)

บทบาทของผู้บริหาร

ดร. สุนทรายุทธ (ม.ป.ป. : ๑ - ๓) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการประสานงานให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป การบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นซึ่งโดยปกติแล้ว วิชาชีพชั้นสูงมักมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ อาชีพนั้นต้องบริการแก่สังคมโดยไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาอื่น อาชีพนั้นต้องบริการแก่สังคมโดยวิธีแห่งปัญญา อาชีพนั้นต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ผู้ให้บริการหรือสมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้น ต้องได้รับการศึกษาระดับสูง ผู้ให้บริการวิชาชีพนั้นจะต้องมีความประพฤติ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และต้องมีองค์กรกลางที่จะสร้างสรรค์จรรโลงความมั่นคงแห่งวิชาชีพของสมาชิก

สรุปได้ว่า การบริหารงานในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษา สามารถตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

บทบาทของครูผู้สอน

๑. ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

๒. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม

๓. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การอภิปราย และการเจรจาโต้ตอบ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

๔. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความสนใจ มีชีวิตชีวา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

๕. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

๖. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๗. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นของผู้เรียน

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

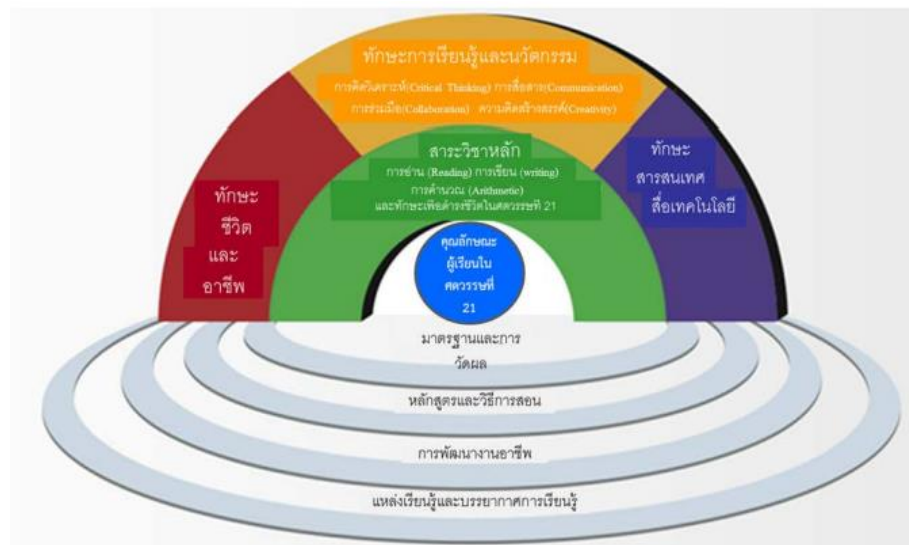
๑. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปทบทวนของผู้เรียน

๒. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

๓. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

๔. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิด
๕. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
๖. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด
๗. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
๘. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๙. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
๑๐. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

กรอบความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสั่งสมประสบการณ์กับทักษะ ๓ ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ

ทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน รุนแรง และคาดไม่ถึงต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นคนในยุคศตวรรษที่ ๒๑ จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว การสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จะใช้กระบวนการ Project-Based Learning: PBL โดยเริ่มจากการนำบริบทสภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างแรงกดดันให้นักเรียนตั้งคำถามอยากรู้ให้มากตามประสบการณ์พื้นฐานความรู้ที่สั่งสมมา และตั้งสมมติฐานคำตอบตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด นำไปสู่การแลกเปลี่ยนประเด็นความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน เพื่อสรุปหาสมมติฐานคำตอบที่มี

ความน่าจะเป็นไปได้มากที่สุด โดยมีการพิสูจน์ยืนยันสมมติฐานคำตอบจากการไปสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้มาสนับสนุน หรือโต้แย้งเป็นคำตอบที่เรียกว่าองค์ความรู้ เรียกว่า การเรียนแก่นวิชา ซึ่งไม่ใช่เป็นการจดจำแบบผิวเผิน แต่การรู้แก่นวิชาหรือทฤษฎีความรู้จะสามารถเอาไปเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ เกิดแรงบันดาลใจอยากพัฒนางาน สร้างผลงานที่เกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เรียกว่าความคิดเชิงสร้างสรรค์ นำทฤษฎีความรู้มาสร้างกระบวนการและวิธีการผลิต สร้างผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสังคมที่เรียกว่าพัฒนานวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วย

๑. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
๒. การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration)
๓. ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

ทักษะชีวิตและงานอาชีพ

การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาด ถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ ๒๑ และการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบท สภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่เทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะ เกิดเป็นกลยุทธ์การขาย เกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพจึงควรมีการพัฒนาสิ่งต่อไปนี้

๑. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)
๒. การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self Direction)
๓. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills)
๔. การเป็นผู้สร้างผลงานหรือผลผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Productivity and Accountability)
๕. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

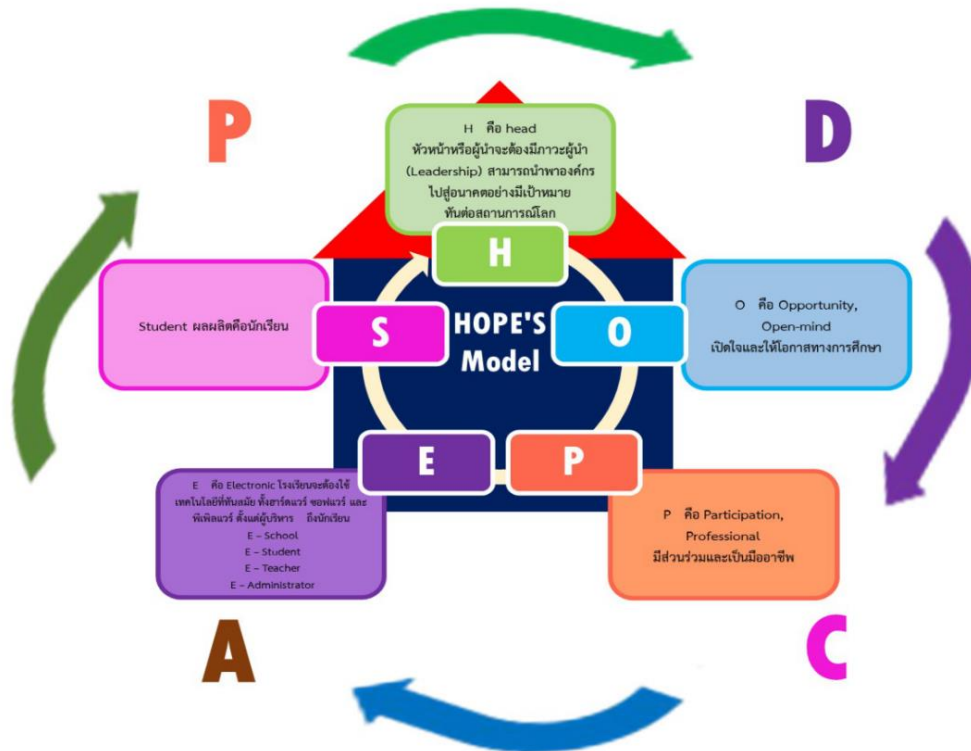
การรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วตอบสนองรับสิ่งที่รับรู้มาเป็นกระบวนการทัศนใหม่ทันที แสดงถึงการขาดทักษะการคิดแบบขาดวิจารณญาณ ผลที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่ภายใต้การชวนเชื่อ และไม่สามารถกำหนดตนเองได้ การสร้างทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการทำทันไม่ตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ชวนเชื่อ

๑. การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy)
๒. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)
๓. การรู้ทันเทคโนโลยี (ICT: Information, Communication and Technology Literacy)

องค์ประกอบที่ ๓ ผลการดำเนินงานด้วยกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทาง

๓.๔ ผลการดำเนินงานด้วยกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทาง

๓.๑.๑ การออกแบบแนวทางการพัฒนา

๓.๑.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ประชุมปรึกษาหารือ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม และพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติ เกิดกระบวนการคิด การแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านการสื่อสารที่ดี มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อประเมินผล เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการจัดกิจกรรม แนวทางการดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป

๓.๑.๓ การนำไปใช้

การนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* มาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้น ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) มีการประชุม วางแผน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นำองค์ความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถ่ายทอดสู่นักเรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติ น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ด้านการมีงานทำ มีอาชีพ ลงสู่ผู้เรียน ฝึกฝนและสร้างเสริมทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตามฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในโรงเรียน จำนวน ๖ ฐานการเรียนรู้ คือ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ ไร่กรุงศรีรีไฟแนนซ์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ เก็บ ชั่ง รัป

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ ปะอย่างไรให้ WOW

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ ว้าว! สามเกลอเจอกัน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ ไข่มัจฉาพราว

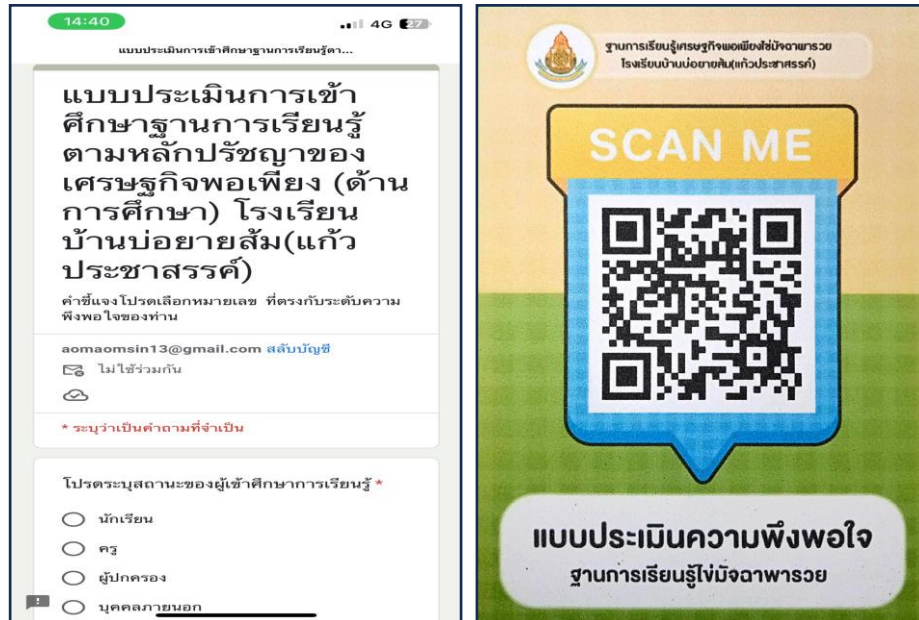

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ หยดเพียงนิดพิชิตความมัน

๓.๑.๔ การประเมินและการปรับปรุง

ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ประเมินความสำเร็จของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ HOPE'S² Model โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจในแต่ละฐานการเรียนรู้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อมูลทางสถิติมาวิเคราะห์ผล เพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุง และแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

๓.๒ ผลการดำเนินงานด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามรูปแบบหรือแนวทาง

๓.๒.๑ ด้านสถานศึกษา

ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา : นางสาวชนาธิป เทียนวรรณ โทร ๐๘๑-๕๕๕๐๗๖๒

ที่อยู่สถานศึกษา : หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๒๐ โทรศัพท์ : ๐๕๖-๐๑๐๑๐๗ E-mail: bomyaisom@hotmail.com

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ – ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิสัยทัศน์ : มีวินัย ยิ้มง่าย ไหว้สวย อาหารกลางวันมีคุณค่า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ : ๑. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ตามมาตรฐานการศึกษา

๓. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

๔. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๕. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตน

๖. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๗. จัดให้มีการจัดหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม

๘. จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

๙. ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา
๑๐. ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษาในด้านการศึกษา อนุรักษ์ และสืบสาน
ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑๑. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ โดยส่งเสริม
และพัฒนาให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน

เป้าประสงค์ :

๑. ผู้เรียนมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ
๒. ผู้เรียนมีทักษะความรู้ตามมาตรฐานการศึกษา
๓. ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม
๔. ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๕. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตน
๖. ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๗. สถานศึกษามีหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม
๘. สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๙. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
๑๐. สถานศึกษามีองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง
สถานศึกษากับชุมชน

๑๑. สถานศึกษามีอัตลักษณ์ในด้านการศึกษาอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
ที่โดดเด่น

๑๒. สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสนับสนุน
โครงการอาหารกลางวัน

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา : “สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น”

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา : “บายศรียอดฝีมืองานประดิษฐ์”

การดำเนินงาน

ในการดำเนินงานด้วยกระบวนการรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ
HOPE'S² Model เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ในครั้งนี้ ได้ดำเนินการเป็น ๔ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหา ความต้องการและทิศทางของการพัฒนา

ระยะที่ ๒ การสร้างและการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model*
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

ระยะที่ ๓ การใช้กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) และ

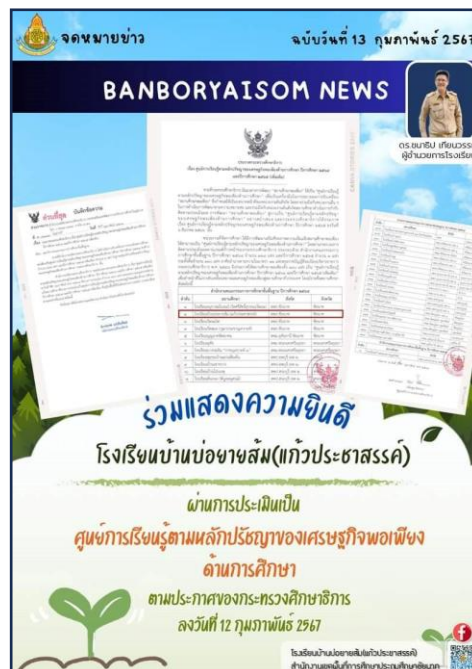
ระยะที่ ๔ ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนา
ทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เป็นรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเอง พึ่งพาตนเองได้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงรู้เท่าทันสภาพเหตุการณ์ในสังคม เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ขอบข่ายทักษะด้านการคิด ทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา เป็นต้น โดยการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ตระหนักและเต็มใจทำงาน เพื่อนำไปสู่การประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็นฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖ ฐานการเรียนรู้ เพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ มีการวางแผนการทำงานโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) คือ เมื่อได้วางแผนงาน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างการปฏิบัติก็ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบปัญหา ก็ทำการแก้ไขหรือปรับปรุง (A) ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือวางแผนการดำเนินงานนี้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

การยอมรับ/ผลสำเร็จ

จากการดำเนินการจัดการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ได้รับการยอมรับ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะชีวิตที่จำเป็นต่าง ๆ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถช่วยเหลือผู้ปกครอง แบ่งเบาภาระทางครอบครัว มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จนทำให้นักเรียนและโรงเรียน ได้รับรางวัลต่าง ๆ ดังนี้

๑. โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

๒. นักเรียนได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
การแข่งขันการประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุเหลือใช้ ระดับชั้น ป.๑ - ๖ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๗๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จังหวัดชัยนาท

๓. นักเรียนได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
การแข่งขันการประดิษฐ์งานใบตองประเภทบายศรีปากชาม ระดับชั้น ป.๑ - ๖ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ระดับชาติ

๔. นักเรียนได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
การแข่งขันการประดิษฐ์งานใบตองประเภทบายศรีปากชาม ระดับชั้น ป.๑ - ๖ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๗๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จังหวัดชัยนาท

๕. นักเรียนได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
การแข่งขันการสร้างสรรค์ภาพด้วยการปะติด ระดับชั้น ป.๔ – ๖ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ระดับชาติ

๖. นักเรียนได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
การแข่งขันการสร้างสรรค์ภาพด้วยการปะติด ระดับชั้น ป.๔ – ๖ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๗๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จังหวัดชัยนาท

๓.๒.๒ ด้านครูผู้สอน

ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) ได้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยนำหลักการจัดการเรียนการสอนตามหลักของ *HOPE'S² Model* คือ

H (Head, Hand) คือ สร้างนักเรียนแกนนำประจำฐานการเรียนรู้ โดยให้แกนนำเป็นหลักในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ หรือผู้ที่สนใจ

O (Opportunity, Open - mind) คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และแสดงความคิดเห็นจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขต่อไป

P (Participation, Professional) คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) อีกทั้งยังเปิดโอกาสและสร้างภาคีเครือข่ายที่ดี ที่สามารถส่งเสริมการทำงานและขับเคลื่อนงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

E (Electronic, Ease) คือ ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ ผู้เรียนเรียนรู้ได้กว้างขวางมากขึ้น เรียนได้เร็วขึ้น และสามารถเข้าถึง เข้าใจ เนื้อหาต่าง ๆ ได้ง่าย และได้ความรู้อย่างสมบูรณ์

S (Student, Success) คือ นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตผ่านกิจกรรมการเรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้ลงมือทำ ได้คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ได้เรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของผู้เรียน

และ.....² (เลข ยกกำลัง ๒) คือ ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การวัดด้านความรู้ความเข้าใจ จากใบงาน/ใบกิจกรรม การถอดบทเรียน การตอบคำถาม และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ หรือผู้ที่สนใจได้ การวัดพัฒนาการทักษะชีวิต จากการเรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติจริง สังเกตพฤติกรรมการทำงาน การดูแล ของแต่ละฐาน การเรียนรู้ และการนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดยมีผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้คอยสังเกตพฤติกรรมและให้ข้อมูล

๓.๒.๓ ด้านผู้เรียน

จากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) นั้นส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เกิดจากการดำเนินงานและกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ๘ ประการ ได้แก่ ๑)รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒)ซื่อสัตย์สุจริต ๓)มีวินัย ๔)ใฝ่เรียนรู้ ๕)อยู่อย่างพอเพียง ๖)มุ่งมั่นในการทำงาน ๗)รักความเป็นไทย และ ๘)มีจิตสาธารณะ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ	- นักเรียนมีความสามัคคี ประองตอง
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ถำรงไว้ซึ่ง ความเป็นชาติไทย	- เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้าง ความสามัคคี ประองตอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม
ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต	
ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ	- ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงปราศจากความลำเอียง - ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด - ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา
ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งทางกายวาจา ใจ	- ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง
ข้อที่ ๓ มีวินัย	
ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบของครอบครัว โรงเรียนและสังคม	- ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น - ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน
ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้	
ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม	- ตั้งใจเรียน - เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	- ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม - บันทึกความรู้วิเคราะห์ข้อมูล จากสิ่งที่เรียนรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ - แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง	
ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ ดำเนินชีวิต อย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ทรัพยากรของส่วนรวม อย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี - ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล
ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของข้อมูลความรู้ ข่าวสาร - รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน	
ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ ตั้งใจและ รับผิดชอบในหน้าที่การงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย - ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ - ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง
ตัวชี้วัดที่ ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน - พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ - ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ
ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย	
ตัวชี้วัดที่ ๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ	
ตัวชี้วัดที่ ๘.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และพึงพอใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ - อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ
ตัวชี้วัดที่ ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) นั้น ส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ คือ

๑. **ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม** นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการถอดบทเรียนประจำฐานการเรียนรู้แต่ละฐาน รู้จักเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีในการหาความรู้เพิ่มเติม รู้จักวางแผนเพื่อดำเนินกิจกรรมและแก้ปัญหา ให้ความร่วมมือในการ

ดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ตลอดจนนักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ และผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

๒. ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) รู้จักนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การหาข้อมูลที่ถูกต้อง และนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในฐานการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ หมั่นหาข่าวสารใหม่ ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ที่เป็นประโยชน์และช่วยสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์อยู่เสมอ

๓. ทักษะชีวิตและอาชีพ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม (แก้วประชาสรรค์) ได้รับความรู้จากครูผู้สอน นักเรียนสามารถนำความรู้ ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน ผู้ที่สนใจ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีภาวะผู้นำ ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ รับผิดชอบงาน ในหน้าที่ของตนได้เป็นอย่างดี มีการปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความสามัคคี รับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นำองค์ความรู้ใหม่ ๆ และสิ่งที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมประจำฐาน การเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถแบ่งเบาภาระครอบครัว เช่น นักเรียนรู้จักการเก็บออม เพื่อนำเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน สามารถดูแลแปลงผักสวนครัว เรียนรู้วิธีการเลี้ยงและวิธีการดูแลสัตว์ต่าง ๆ เช่น ไก่ ปลา เพื่อเป็นการแบ่งภาระผู้ปกครอง เป็นต้น

องค์ประกอบที่ ๔ ด้านปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๔.๑ ปัญหา อุปสรรค

๑. ระยะเวลาที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ รับฟังความสำคัญของการดำเนินงานในแต่ละฐานจากนักเรียนแกนนำ มีเวลาที่จำกัด เนื่องจากมีฐานการเรียนรู้ที่น่าสนใจหลายฐาน
๒. นักเรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญในการร่วมกิจกรรม สาเหตุเกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นการบรรยายให้ความรู้ทำให้นักเรียนบางส่วนไม่สนใจ
๓. การเบิกจ่ายงบประมาณมีจำนวนที่จำกัด

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเปลี่ยนแปลงกิจกรรมบางอย่างให้มีความน่าสนใจ การจัดกิจกรรมเน้นการปฏิบัติที่เสริมสร้างทักษะให้เพิ่มมากขึ้น เพิ่มระยะเวลา เน้นเนื้อหาสาระและการฝึกปฏิบัติร่วมด้วย
๒. ควรมีการควบคุมและดูแลนักเรียนผู้เข้าร่วมรับฟังนักเรียนแกนนำอย่างเป็นระเบียบ การเดินการลุกออกจากที่นั่ง
๓. ควรเพิ่มการเผยแพร่นวัตกรรมในหลายช่องทาง

๔.๓ แนวทางแก้ไขปัญหา

๑. นอกจากช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม นักเรียนแกนนำสามารถแนะนำ เชิญชวน พูดคุย เพิ่มเติมจากช่วงเวลาการจัดกิจกรรมเดิม
๒. ให้นักเรียนคนอื่นๆมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อเพิ่มความสนใจและดึงดูดนักเรียนเข้ามารับฟังและเยี่ยมชมฐานการเรียนรู้
๓. ประสานภาคี เครือข่าย ในการบริหารการจัดการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ ๕ การเผยแพร่ผลงาน, การศึกษาดูงานของโรงเรียนเครือข่าย

จากการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ *HOPE'S² Model* เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์) นั้น ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการประสานความร่วมมือจากโรงเรียนเครือข่ายในการติดต่อขอศึกษาดูงาน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และรับฟังข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปปรับใช้ในโรงเรียนของตน ตลอดจนได้รับเกียรติในการนำเสนอผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านทักษะชีวิต ที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อออกข่าวในรายการ “พฤษ์สเช้า ข่าวสพฐ.”

ถ่ายทำนักเรียนที่ได้รับรางวัลการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ในการเผยแพร่ และออกข่าวในรายการ “พฤษ์สเช้า ข่าวสพฐ.”

ต้อนรับผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งนา
ในการศึกษาดูงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)

HOPE'S² MODEL

โรงเรียนบ้านบ่อยายส้ม(แก้วประชาสรรค์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

